

**Terminologi
för
e-legitimationer**

Terminologi för e-legitimationer

Det pratas mycket om e-legitimationer nu. Men om man försöker hitta svaret på frågan "Vad är egentligen en e-legitimation för något?" möts man oftast av ett svar av typen "en elektronisk variant av ditt vanliga id-kort". Ja, men det förklarar ju fortfarande inte vad det är – en fil, ett kort?. Dessutom har det florerat ett antal olika benämningar för detta något – *e-legitimation*, *e-id*, *certifikat*. Det rådde kort sagt begreppsförvirring på området. Av den anledningen startade Terminologicentrum TNC sommaren 2006 ett projekt tillsammans med bl.a. Bolagsverket, Carelink, Försäkringskassan, Skatteverket, Steria, Svenska Bankföreningen och Telia Sonera. Syftet var att reda ut de grundläggande begreppen och rekommendera lämpliga termer för dessa. Resultatet blev den terminologi som finns i den här lilla broschyren. Förhoppningsvis kommer den att göra det enklare att förstå vad som avses med en viss term på e-legitimationsområdet. Området är dock i ständig utveckling och ordlistan kan komma att behöva revideras. Synpunkter på ordlistan skickas till tnc@tnc.se.

Terminologicentrum TNC
juni 2008

Ordlistans struktur

Varje begrepp presenteras i en termpost, med den rekommenderade termen överst, följt av ev. synonymer (ÄVEN:), kortformer (KORTFORM:) och termer som inte bör användas (ICKE:). Termer som finns som egna uppslagsord i ordlistan är understrukna när de förekommer i andra termposter. Ordlistan är systematiskt sorterad, men i slutet finns ett register i bokstavsordning över termerna. Där finns också ett begreppsdiagram som visar begreppssystemet, dvs. begreppens inbördes relationer.

e-legitimation

ÄVEN: elektronisk legitimation, elektronisk identitetshandling, e-id

INTE: e-ID, eID, eid

DEFINITION: identitetshandling i elektronisk form, som vid elektronisk kommunikation används för legitimering, underskrift eller bådadera

ANMÄRKNING: En e-legitimation innehåller flera delar, varav certifikaten (tillsammans med s.k. nycklar) utgör en förutsättning för legitimering och underskrift.

E-legitimationen kan till exempel lagras på ett kort eller i en dator.

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK:

Eftersom ett och samma kort ibland kan innehålla flera e-legitimationer, bör man undvika att kalla själva kortet för *e-legitimation* när man vill vara precis. För kortet förekommer i stället benämningar som *e-legitimationskort* och *e-id-kort*.

Observera att termen *e-id* inte ska utläsas *elektronisk identitet*.

Jämför identitet.

personlig e-legitimation

ÄVEN: personlig e-id

ICKE: privat e-legitimation, medborgarlegitimation

DEFINITION: e-legitimation som utfärdas för och används av en fysisk person

ANMÄRKNING: Personliga e-legitimationer används i många sammanhang: i kontakt med banken, med myndigheter etc. E-legitimationer som utfärdas för en organisation kallas elektroniska organisationslegitimationer, även i de fall dessa används av en fysisk person. En personlig e-legitimation gör det visserligen möjligt att på ett tillförlitligt sätt konstatera vilken fysisk person som agerar, men en sådan e-legitimation ger inte någon koppling till en viss organisation eller något besked om att personen har rätt att agera för organisationens räkning. Den personliga e-legitimationen innehåller alltså endast personliga identitetsuppgifter. Notera dock att i nuläget (2008) används ibland personliga e-legitimationer även i arbetslivet. Därför går det inte att snäva in begreppet personlig e-legitimation endast till användning "i privatlivet" eller motsvarande.

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK:

Resonemanget ovan leder till att benämningen *privat e-legitimation* är något missvisande. Termen *medborgarlegitimation* är olämplig, eftersom den kan misstolkas så att endast svenska medborgare skulle innefattas. Båda dessa uttryck bör därför undvikas. Notera att den överordnade termen *e-legitimation* i många sammanhang förmodligen kommer att användas synonymt med *personlig e-legitimation*, eftersom det ofta inte finns någon anledning att kontrastera de båda e-legitimationstyperna.

elektronisk organisationslegitimation

ÄVEN: organisations-e-legitimation

KORTFORM: organisationslegitimation

DEFINITION: e-legitimation som utfärdas för en organisation

ANMÄRKNING: Elektroniska organisationslegitimationer finns av två slag: med eller utan angivelse av en viss fysisk person som innehavare ("personangivelse"). Elektroniska organisationslegitimationer kan utfärdas för företag, myndigheter, föreningar, stiftelser, enskilda näringsidkare etc. Jämför personlig e-legitimation.

elektronisk tjänstelegitimation

ÄVEN: e-tjänstelegitimation

DEFINITION: elektronisk organisationslegitimation som innehåller identitetsuppgifter om en fysisk person samt uppgifter om personens tillhörighet till den organisation som legitimationen utfärdats för

ANMÄRKNING: I de fall det anses väsentligt att tydligt skilja mellan sådana elektroniska tjänstelegitimationer som används enbart internt (inom en organisation) och sådana som används enbart externt (då en person företräder sin organisation), kan detta preciseras genom att man lägger till *intern* respektive *extern*. I det första fallet kan *intern elektronisk tjänstelegitimation* användas, och i det andra fallet kan *extern elektronisk tjänstelegitimation* användas. Den senare typen av tjänstelegitimation, som således enbart används när en person företräder sin organisation externt, har tidigare kallats för *elektronisk organisationslegitimation med personangivelse*, vilket dock mer liknar en definition av begreppet *tjänstelegitimation* än en term för en typ av *tjänstelegitimation*.

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK: I vissa sammanhang har termen *tjänstelegitimation* uppfattats som enbart förknippad med myndighetsutövning (och inte bara som "i arbetet"). Så verkar dock inte språkbruket se ut i dag, snarare är *elektronisk tjänstelegitimation* den vanligaste benämningen på det begrepp som beskrivs här. Kopplingen till utövning kan i vissa fall vara tydligare i samband med begreppet "tjänstekort"; för vidare information om detta begrepp, se bl.a. SBC 151 och standarderna SS 61 43 14 (utg 7), 2004, (utg 6), 1996; SS 61 43 30 (utg 2, utkast); SS 61 43 30 (utg 2, 2000); SS 61 43 31 (utg 1, 1998).

elektronisk stämpellegitimation

ÄVEN: stämpellegitimation

DEFINITION: elektronisk organisationslegitimation utan personangivelse som används för att förse handlingar med en avsändande organisations elektroniska stämpel

ANMÄRKNING: Denna typ av e-legitimation har tidigare kallats *e-legitimation för myndighetens elektroniska stämpel*.

elektronisk stämpel

ÄVEN: e-stämpel

DEFINITION: data i elektronisk form som är knuten till en viss organisation och som gör det möjligt att bevisa att det är den organisationen som upprättat en viss handling och att handlingens innehåll inte förändrats

ANMÄRKNING: Den elektroniska stämpeln är för en organisation vad en underskrift är för en fysisk person.

elektronisk serverlegitimation

ÄVEN: serverlegitimation

ICKE: webbserverlegitimation, servercertifikat

DEFINITION: elektronisk organisationslegitimation som används för legitimering av en maskin eller annat objekt hos den organisation som legitimationen utfärdats för

ANMÄRKNING: Andra objekt, som t.ex. tillämpningar och program, kan också legitimeras av denna typ av elektronisk legitimation. I allt större utsträckning kommer det troligen att behövas andra typer av elektroniska legitimationer för objekt som till exempel skrivare, skannrar, kortläsare, biometriska och kemiska sensorer. På sikt kommer det därför kanske att behövas en annan term för elektroniska legitimationer för alla dessa objekt, till exempel *elektronisk maskinlegitimation*, *elektronisk apparatlegitimation* eller *elektronisk objektslegitimation*. I nuläget (2008) förekommer det även att elektroniska serverlegitimationer används som elektroniska stämpellegitimationer.

Uttrycket *servercertifikat* är vanligt i tekniska sammanhang och syftar på den elektroniska serverlegitimationens certifikat. Det är dock inte korrekt att använda termen synonymt med *elektronisk serverlegitimation*, dvs. om det begrepp som definieras här avses.

certifikat

ICKE: e-legitimation

DEFINITION: (i samband med e-legitimationer:) elektroniskt intyg som innehåller uppgifter som möjliggör identifiering av e-legitimationens innehavare vid legitimering, underskrift eller bådadera

ANMÄRKNING: Det finns bland annat certifikat som bekräftar innehavarens identitet vid legitimering och certifikat som bekräftar innehavarens identitet vid underskrift. E-legitimationernas certifikat innehåller även andra uppgifter, såsom uppgift om certifikatutfärdare, giltighet och eventuell organisationstillhörighet. Innehavaren kan vara en fysisk person, en organisation eller en maskin.

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK: Använd inte termen *e-legitimation* i stället för *certifikat* när det är väsentligt att det framgår att det är certifikatet som avses.

certifikatutfärdare

ÄVEN: CA

KORTFORM: utfärdare

DEFINITION: organisation eller organisatorisk enhet som har till uppgift att skapa, tillhandahålla och spärta certifikat

ANMÄRKNING: En certifikatutfärdare kan utfärda certifikat antingen till en sluten grupp av användare (till exempel anställda i en organisation) eller till allmänheten (till exempel för nyttjande av tjänster). Vissa certifikatutfärdare utfärdar också certifikat till andra certifikatutfärdare så att dessa i sin tur får rätt att utfärda certifikat. Certifikatutfärdaren har också till uppgift att hålla och sprida spärrlistor. Certifikatutfärdaren går i god för att informationen i certifikatet är korrekt.

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK: Kortformen *utfärdare* bör endast användas när det inte finns risk för missförstånd. Är det oklart vilken sorts utfärdare som avses, bör den rekommenderade termen *certifikatutfärdare* användas. Använd *CA* (som är en förkortning av det engelska *certification authority*) endast i rent tekniska sammanhang.

identitet

DEFINITION: ställning såsom varande viss, entydigt bestämd fysisk eller juridisk person eller visst entydigt bestämt objekt

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK: I uttryck som *person-id* händer det att förkortningen *id* utläses som *identitet*. I sådana uttryck bör dock *id* utläsas som *identitetsbeteckning*. Undvik uttrycket *elektronisk identitet*. Det är ett oklart uttryck, som kan ge sken av att man skulle ha en annan identitet "på nätet" än annars.

identifiering

ÄVEN: verifiering av identitet, autentisering

DEFINITION: (i samband med legitimering;) process varigenom en persons eller ett objekts uttryckta identitet bekräftas

ANMÄRKNING: Identiteten uttrycks genom någon typ av representation, t.ex. personnummer eller annan identitetsbeteckning.

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK: Termen *autentisering* används synonymt med *identifiering* i tekniska sammanhang, men bör undvikas i dokument som riktar sig till allmänheten. Uttrycket *verifiering av identitet* kan också uppfattas som alltför tekniskt i texter riktade till allmänheten. Notera att verbet som hör ihop med *identifiering* är *identifiera* och inte *identifiera sig*. Mer tekniska synonymer till *identifiera* är *verifiera identitet* och *autentisera*. Se också figur 1 som visar relationen mellan att *identifiera (någon)* och att *legitimera sig*.

legitimera sig

ICKE: identifiera sig

DEFINITION: uttrycka sin identitet i syfte att utföra en eller flera aktiviteter

ANMÄRKNING: Identiteten uttrycks genom någon typ av representation, t.ex. personnummer eller annan identitetsbeteckning.

ANMÄRKNING

SPRÅKBRUK: Se figur 1 som visar relationen mellan att *identifiera (någon)* och att *legitimera sig*.

legitimering

ICKE: identifiering

DEFINITION: process varigenom person eller objekt anger sin identitet i syfte att utföra en eller flera aktiviteter

ANMÄRKNING: Den angivna identiteten måste sedan i nästa led kontrolleras och bekräftas av motparten, se identifiering. Samma motpart avgör också (efter identifieringen) vilka aktiviteter som personen eller objektet har rätt att utföra (i e-legitimationssammanhang till exempel rätt att ta del av information eller elektroniskt skriva under dokument). Detta är dock en egen process (ofta benämnd *behörighetskontroll*) och ingår inte i själva identifieringen.

identitetshandling

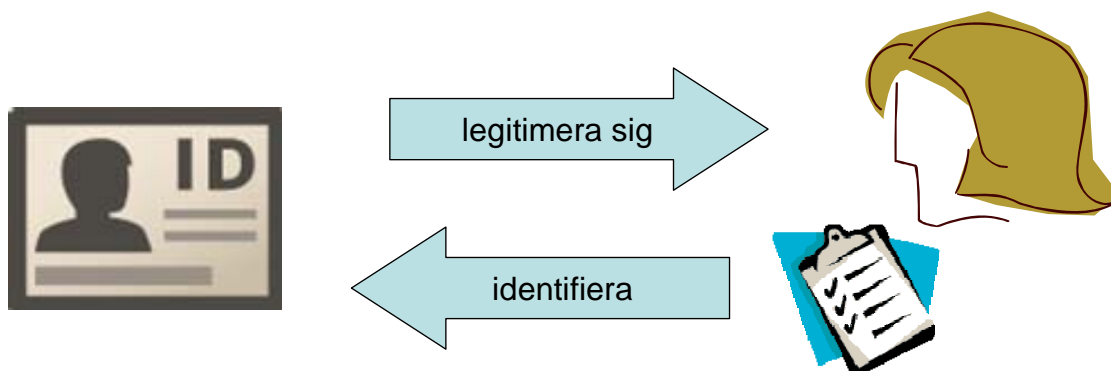
ÄVEN: legitimationshandling, legitimation

DEFINITION: handling som innehåller uppgifter som är tillräckliga för en direkt eller indirekt identifiering av innehavaren

ANMÄRKNING: Vid en indirekt identifiering innehåller identitetshandlingen i sig inte tillräckliga uppgifter för identifiering, utan uppgifterna utgörs t.ex. av en referens (ett nummer eller dylikt) till ett register där de "verkliga" uppgifterna finns.

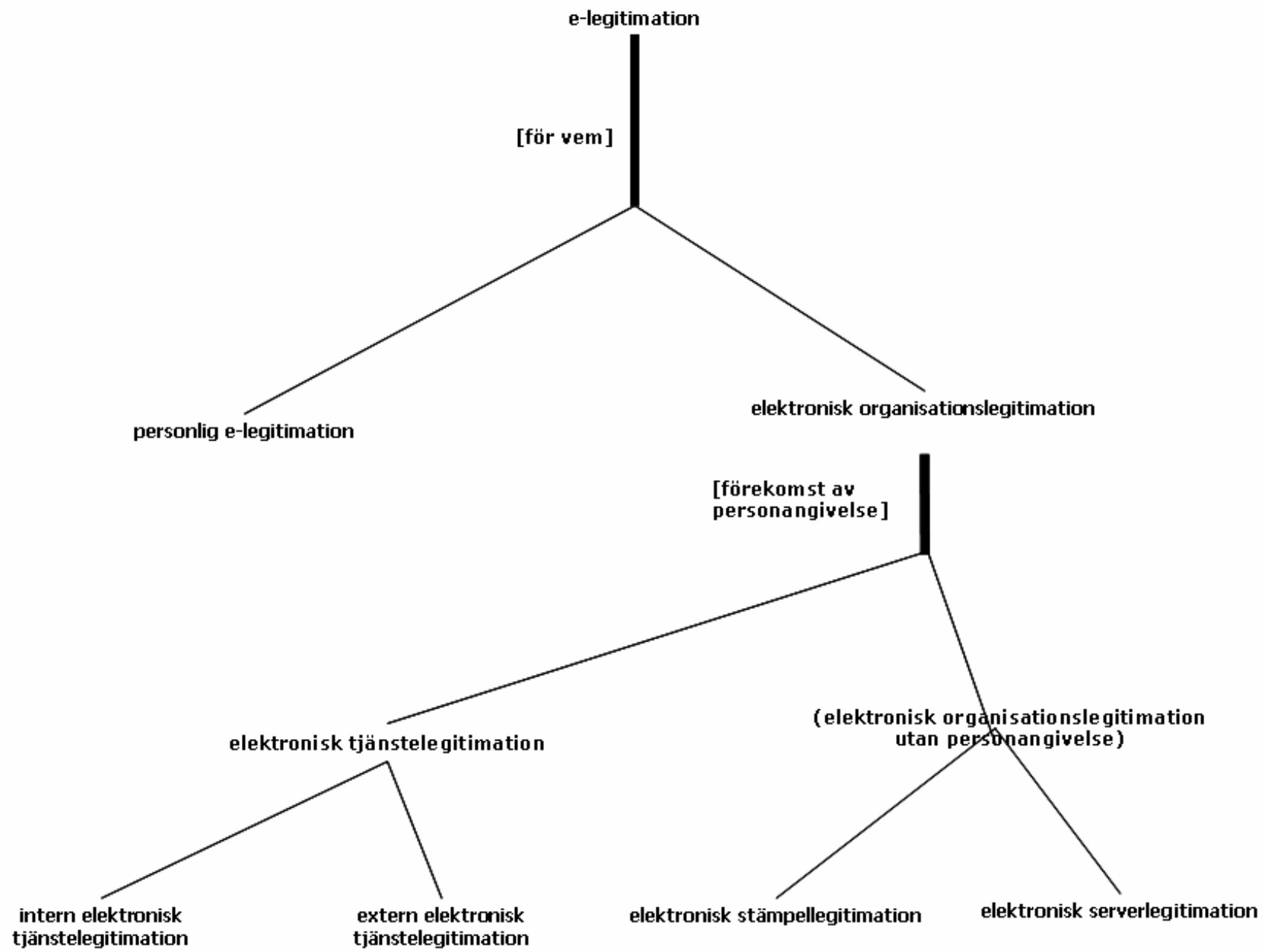
Innehavaren av en identitetshandling kan vara en fysisk eller en juridisk person.

Identitetshandlingar kan vara fysiska (identitetskort, pass) eller elektroniska (e-legitimation).

Figur 1. Exempel på språkbruk och relationen mellan att *legitimera sig* och att *identifiera* någon. En person *legitimerar sig* med sin e-legitimation. Mottagaren *identifierar* personen.

Figur 2. Begreppsdiagram

Register

term = rekommenderad term

term = synonym

~~term~~ = avrådd term

<u>Term</u>	<u>Sida</u>
autentisering	7
CA	6
certifikat	6
certifikatutfärdare	6
~~eID~~	1
eid	1
e-id	1
~~e-ID~~	1
e-legitimation	1, 6
elektronisk identitetshandling	1
elektronisk legitimation	1
elektronisk organisationslegitimation	4
elektronisk serverlegitimation	5
elektronisk stämpel	5
elektronisk stämpellegitimation	5
elektronisk tjänstelegitimation	4
e-stämpel	5
e-tjänstelegitimation	4
identifiera sig	7
identifiering	7
identitet	7, 8
identitetshandling	8
legitimation	8
legitimationshandling	8
legitimera sig	7
legitimering	8
~~medborgarlegitimation~~	3
organisations-e-legitimation	4
~~organisationslegitimation~~	4
personlig e-id	1
personlig e-legitimation	1
~~privat e-legitimation~~	3
servercertifikat	5
serverlegitimation	5
stämpellegitimation	5
utfärdare	6
webbserverlegitimation	5
verifiering av identitet	7

Referenser

Nedan följer ett urval av de referenser som använts i arbetet.

- *Automation*, #8, 2006, s. 32–34
- Bankföreningen, <http://www.bankforeningen.se/upload/rk051206y.pdf>
- BankID (numer: Finansiell ID-Teknik BID AB): <http://www.bankid.com>
- BOLFS 2004:5, *Bolagsverkets föreskrifter om elektronisk ansökan och anmälan enligt handelsregisterförordningen*
- BOLFS 2006:4, *Bolagsverkets föreskrifter om elektronisk ansökan och anmälan enligt aktiebolagslagen m.m.*
- BOLFS 2006:5, *Bolagsverkets föreskrifter om elektronisk ingivning av handlingar enligt årsredovisningslagen*
- *Computer Sweden*
- DNV, utg 13, *Certifiering av Identitetskort*. Särskilda bestämmelser (SBC 151-G), Ordlista
- *Dokumentera med kvalitet*, SIS Förlag, 2002, ISBN 91-7162-550-X
- E-legitimation.se: www.e-legitimation.se
- Elektroniska signaturer – möjligheter, affärsnytta och ansvar, 2001, SWEDAC DOC 01:11
- ENV 13608-1, 2000, *Health informatics – Security for healthcare communication – Part 1: Concepts and terminology*
- ESV, *Ordlista för e-faktura*, utgåva 1.0, 2006-07-10, <http://www.esv.se/download/18.349a0e10b3c2567f280001900/ESVs+Ordlista+f%C3%B6r+e-faktura+060710.pdf>
- Eurodicautom (finns ej längre sökbar på Internet utan har inkorporerats i IATE, se nedan)
- Fredholm, P. 2004. *99 koncept – för dig som vill använda IT för verksamhets- och affärsutveckling*. Studentlitteratur. ISBN 91-44-03542-X (Tillagd 2006-10-12)
- Fylgia-broschyr
- Försäkringskassan – diverse dokumentation
- *Grundläggande vägledning för myndigheternas användning av e-legitimationer och elektroniska underskrifter (e-nämnden) (SAMSET)*
- Halvarsson, A & Morin, T. 2000. *Elektroniska signaturer. E-affärer utan elände med identifiering, signering och kryptering*. Appendix 2 – Ordlista, s. 106–112, ISBN 91-88862-12-7
- Handelsbanken – diverse dokumentation
- IATE (EU-gemensam termbank): <http://iate.europa.eu>
- ISO/IEC 15408-1, utg 2, 2005, *Information technology – Security techniques – Evaluation criteria for IT security – Part 1: Introduction and general model*
- ISO/IEC 15408-3, 2005, *Information technology – Security techniques – Evaluation criteria for IT security – Part 3: Security assurance requirements*
- Lag (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer
- Mitrović, P. 2005. *Handbok i IT-säkerhet* (4:e upplagan). Stockholm: Pagina
- Norstedts Juridiska Handbok, 1987
- Nätverk & Kommunikation
- *Ramavtal – eID 2004*. Vägledning, Statskontoret, 2004
- Samset – diverse dokumentation
- SIS Hb 550, 2003, *Terminologi för informationssäkerhet*
- SIS Hb 550, 2007, *Terminologi för informationssäkerhet (remissversion)*
- SIS Rapport ITS 6, 1994, *Terminologi för informationssäkerhet*
- SIS TR 322, 1989, *Informationssäkerhet och dataskydd – en begreppsapparat*
- SIS-skivan: SS-ISO 6215, 7169, SS-IEC 780
- SIS-TR 5:2003, *Hälsa- och sjukvårdsinformatik – Läkemedelskommunikation – Guide för säkrad EDI-kommunikation mellan sjukvårdshuvudmän och Apoteket*
- SITHS Begrepp för IT-säkerhet
- SITHS CA-policy: SITHS Certifikatpolicy för utfärdande utgivande av certifikat inom vård och omsorg. Version 2003-03-01. Carelink.
- SITHS RA-policy: SITHS RA-policy för utgivande av certifikat inom vård och omsorg. Version 2003-06-16. Carelink.

- SITHS RAPS-mall: SITHS RAPS-mall. Version 2003-04-10. Carelink.
- Skatteverket – diverse dokumentation
- SLL, <http://www.sll.se/handlingar/landstingsstyrelsen/2006/2006-02-21/tjut0289.pdf>
- SLL: http://www.sll.se/L_webcare/85912.cs?dirid=88370&diridtop=88370
- SLLs arbetsmaterial från eTjänstekortprojektet (SLL)
- SS 01 16 01 (utg 4): *Dataordboken*
- SS 61 43 14 (utg 7), 2004, (utg 6), 1996, *Identifieringskort – Certifierade identitetskort av typ ID-1*
- SS 61 43 30 (utg 2, 2000), *Identifieringskort – Applikation för kryptografisk informationsbärare*
- SS 61 43 30 (utg 2, utkast), *Identifieringskort – Applikation för kryptografisk informationsbärare*
- SS 61 43 31 (utg 1, 1998), *Identification cards – Electronic ID certificate*
- SS-EN 9000 (utg 2), 2005, *Ledningssystem för kvalitet – Principer och terminologi*
- SS-ENV 13608-1, 2000, *Hälso- och sjukvårdsinformatik – Säkerhet för kommunikation i hälso- och sjukvården – Del 1: Begrepp och terminologi*
- Statskontoret, Nytt ramavtal eID 2004 – ID-tjänster för e-legitimationer
- Steria: eID2004 Certifikatspecifikation
- Sterias webbplats: <http://eid.steria.se>
- Strömgren, Göran, 2006
- Swedac, 2001: *Elektroniska signaturer – möjligheter, affärsnytta och ansvar*
- Swedbank – diverse dokumentation
- Svensk uppslagsbok
- Svenska datatermgruppen: <http://www.nada.kth.se/dataterm>
- Syrén, A. 2005. *På egen risk. En handbok om informationssäkerhet*. SIS Förlag: Stockholm. ISBN 91-7162-646-8
- Säkerhetsklassning e-tjänster (Sambruksplattformen)
- Telia Certification Practice Statement, (Telia's Publika Certifikat Utgivningstjänst), Rev. A, 2000 (tillagd 2006-10-12)
- TNC 98. 1995. *Tekniska basord*
- TNC-bas (TNC-intern termbank)
- *Toppledarforum*; nyhetsblad 1997
- TSK 29 *Matkaviestinsanasto = Mobilordlista* (2001)
- TSK 31 *Tiivis tietoturvasanasto = Koncis informationssäkerhetsordlista* (2004)
- Vervas webbplats, http://www.verva.se/web/t/Page___697.aspx
- WPKI, appendix 10: Terminology and definitions, <http://www.wpki.net/>
- *Vägledning för användargränssnitt som uppfyller legala krav* (e-nämnden 04:03 1 (14) Dnr 2004/8-3)
- *Öppna System*